

Халқ сўзи

Ўзбекистон —
Келажаги
Буюк
Давлат

2026 йил — МАҲАЛЛАНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ВА ЖАМИЯТНИ ЮКСАЛТИРИШ ЙИЛИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

WWW.XS.UZ

E-mail: Info@xs.uz

2026 йил 10 апрель, № 70 (9241)

Жума

Сайтимизга ўтиш учун QR-коднинг телефонингиз орқали сканер қилинг.

ТАРИХГА ЭҲТИРОМ ВА КЕЛАЖАККА ИШОНЧ ИФОДАСИ

Президентимиз Шавкат Мирзиёев 9 апрель куни Соҳибқирон Амир Темур таваллудининг 690 йиллиги муносабати билан пойтахтимиздаги Амир Темур хиёбонида ташриф буюрди ва Темурийлар тарихи Давлат музейида амалга оширилган реконструкция ишлари билан танишди.

Президентимиз хиёбонда машҳур давлат арбоби, енгилмас саркарда, илм-фан, маданият ва санъат хомийси Соҳибқирон Амир Темур ҳайкали пойига гулчамбар қўйди.

Бугун юртимизда катта шодиёна — Амир Темур таваллудининг 690 йиллиги кенг нишонланмоқда. Бу сана нафақат буюк аждодимизни ёд этиш, балки ўзликни англаш, ўтмишдан куч олиб, келажакка ишонч билан интилиш равишига айланади.

Зотан, Амир Темур — тарих саҳнасида тасодифан пайдо бўлган шахс эмас, балки оғир ва мураккаб бир даврда халқ тақдирини ўз масъулиятини зиммасига олган, парокандаликни бартараф қилиб, марказлашган кудратли давлат барпо этган буюк саркарда ва давлат арбобидир. У ўз салтанатида жорий қилган адолат тамойиллари ва муқаммал бошқарув тизими бугун ҳам жаҳон сиёсий тафаккурида алоҳида ўрин тутаяди.

Соҳибқироннинг давлат бошқарувида оид тутумлари, адолат, ҳақиқатпарварлик, инсонпарварлик тамойиллари асрлар оша-да, ўз қийматини йўқотмаган. Жумладан, улуг аждодимиз ўз тузуқларида "...амр эддимки, кимки бирон саҳронини обод қилса ёки қориз курси ё бирон боғ кўкартирса ёхуд бирон хароб бўлиб ётган ерни обод қилса, биринчи йили ундан ҳеч нима олмасинлар, иккинчи йили раият ўз розилиғи билан берганини олсинлар, учинчи йили (эса олиқ-солиқ) қонун-қондасига мувофиқ хирож йиғсинлар", дея амр этади. Бу мамлакатда бунёдкорлик, яратувчанлик интилишлари ҳар томонлама қўллаб-қувватлангани, ҳар ишда адолат — олиқ мезонга айлантирилгани намойён қилади. Соҳибқирон тузуқларидаги "Раият ахволидан оғоҳ бўлдим, улугларини оға қаторида, кичикларини фарзанд ўрнида кўрдим", деган сўзлар буюк салтанатда инсон

ва унинг шаъну шавкати олиқ кадрият сифатида юксак баҳоланганидан далолат беради.

Бугун Янги Ўзбекистонда амалга оширилаётган кенг қуламли ислохотлар, инсон қадрини улуглаш, адолатли жамият барпо этишга қаратилган сайёҳаракатлар айнан ана шу буюк гоғлар билан ҳамохандир.

Юртимизда "Яшил макон" умуммиллий лойиҳаси доирасида ободонлаштириш, кўламазорлаштириш ишлари ҳар томонлама рағбатлантирилаётгани, қулай ишбилармонлик муҳити яратилиб, тадбиркорларга кенг имтиёзлар берилаётгани, мамлакатимиз улкан қурилиш-бунёдкорлик майдонига айлантирилгани буюк аждодларимизга хос фазилатлар авлодлар фитратида бугун ҳам бардавом эканидан нишона. Ихтимойий ҳимоя тизимини такомиллаштириш, илм-маърифатни ривожлантириш, дунё билан ҳамкорликни кен-

гайтириш каби устувор йўналишлар ҳам Соҳибқироннинг ҳаётбахш гоғларига гоғят мутаносибдир.

Буюк темурийлар даврида юзага келган Ренессанс — илм-фан, маданият ва санъат ривожининг юксак чўққиларга чиққани бугун ҳам қалбларимизда фахр-ифтихор ўйғотиб, халқимизни Янги Ўйғониш пойдеворини яратишга руҳлантирмоқда.

Кейинги йилларда мамлакатимизда Амир Темур ва буюк темурийлар меросини ўрганиш ҳамда тарғиб этиш мутлақо янги босқичга кўтарилди. Жумладан, давлатимиз раҳбарининг Соҳибқирон таваллудининг 690 йиллиги муносабати билан қабул қилган қарори асосида кенг қуламли ишлар амалга оширилмоқда. Апрель ойининг "Амир Темур ойлиги" сифатида нишонланиши бу йўналишдаги ишларни тизимли ва изчил равишда давом эттиришга ҳимоят қилаётган.

Айни кунларда пойтахтимиз тарих ва

тафаккур чорраҳасига айланган. Бу ерда буюк саркарда Амир Темур ва темурийлар даврида юзага келган улкан юксалиш — Иккинчи Ренессансга бағишланган нуфузли халқаро конференция бўлиб ўтмоқда. Мазкур анжуман шунчаки илмий мулоқот майдони эмас, балки ўтмиш даҳолари руҳи билан замонавий фикрлар учрашган, тарих ва келажакни боғловчи маънавий кўприқдир. Конференция мамлакатимизда амалга оширилаётган эзгу ишлар — миллий меросни ўрганиш, уни асраб-авайлаш ва жаҳон миқёсида тарғиб этиш борасидаги сайёҳаракатлар изчил ва тизимли давом этаётганининг ёрқин тасдиғи.

Анжуманда юртимиз олимлари билан бир қаторда, дунёнинг турли бурчакларидан нуфузли тарихчилар, шоир ва адиблар, маданият ҳамда жамоат арбоблари қатнашмоқда. Турли тиллар, қарашлар ва мактаблар вакилларини бирлаштирган ушбу илмий мулоқот

майдони буюк темурийлар меросининг умуминсоний аҳамиятга эга эканини яна бир бор намойён этаётган. Бу каби анжуманлар нафақат тарихни ўрганиш, балки уни қайта кашф қилиш, замонавий талқинларда англаш ва келажак авлод онига чуқур сингдиришга ҳимоят қилади. Зеро, буюк меросга эга миллат — ўз истиқболини ҳам буюк мақсадлар билан боғлайди.

Қарор ижроси доирасида мамлакатимиз бўйлаб ўтказилаётган турли маънавий-маърифий тадбирлар, маданият лойиҳалари — буларнинг барчаси бир мақсадга, яъни буюк меросни чуқур англаш ва унинг руҳини замонавий таррақийёт билан ўйгунлаштиришга ҳимоят қилапти.

(Давоми 2-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Президенти Утабтот хизмати суратлари.

ЭЛЕКТРОН ТИЖОРАТ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИЛАДИ

Президент Шавкат Мирзиёев электрон тижоратни ривожлантириш ва бонд омборлар фаолиятини йўлга қўйишга қаратилган тақлифлар тақдирини билан танишди.

Сўнги саккиз йилда мамлакатимизда электрон тижорат ҳажми 20 баробар ўсиб, 1,3 миллиард долларга етди. Рақамли платформалар сони 120 тадан зиёда ташкил этмоқда. Ўзини ўзи банд қилиш тартибининг кенгайтирилгани, лицензиялаш ва солиққа тортишнинг соддалаштирилгани ҳисобига соҳада 750 мингта юқори даромадли иш ўрни яратилган, бюджетга эса ҳар йили 200 миллиард сўм қўшимча солиқ тушувлари таъминланмоқда.

Шу билан бирга, мазкур йўналишда ҳали ишга солинмаган имкониятлар кўпчилиги таъкидланди. Хусусан, Ўзбекистонда электрон тижоратнинг чакана савдодаги улуши 4-4,6 фоизни ташкил этиб, жаҳондаги ўртача 22 фоизлик кўрсаткичдан 5 баробар кам экани кўрсатиб ўтилди. Мамлакатимизда ушбу улушни 9 — 11 фоизга етказиш учун етарли салоҳият мавжуд.

(Давоми 2-бетда).

СЎХ ТУМАНИ АҲОЛИ ВА ТАДБИРКОРЛАР УЧУН КЕНГ ИМКОНИЯТЛАР МАСКАНИГА АЙЛанаДИ

Президент Шавкат Мирзиёев Фарғона вилоятининг Сўх туманини ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш чора-тадбирлари юзасидан йиғилиш ўтказди.

Таъкидланганидек, авваллари Сўх етиб бориш қийин, транспорт ва логистика имкониятлари чекланган, иқтисодий алоқалари заиф ҳудудлардан бири эди. Сўнги йилларда минтақавий ҳамкорлик ва қатъий сиёсий ирода туфайли бу ҳудудни комплекс ривожлантириш учун янги имкониятлар яратилди. Йўллар очилди, чегарадан ўтиш тартиблари енгиллаштирилди, тадбиркорлик учун шароитлар яхшиланди, замонавий боғча, мактаб, поликлиника ва уй-жойлар барпо этилди.

Бугунги кунда Сўхдаги 25 та маҳаллада 88,6 минг аҳоли яшайди. Худудда 29 та мактабгача таълим ташкилоти, 33 та мактаб, 2 та ўрта махсус таълим муассасаси, 14 та соғлиқни сақлаш муассасаси ва 2 та маданият объекти фаолият кўрсатмоқда. Ўтган йилнинг ўзига 13 минг 921 та иш ўрни яратилди, 1 минг 667 та оила камбағалликдан чиқарилди.

(Давоми 2-бетда).

«АМИР ТЕМУР ВА ТЕМУРИЙЛАР ТАМАДДУНИНИНГ ЖАҲОН ТАРИХИ ВА МАДАНИЯТИДАГИ ЎРНИ ВА АҲАМИЯТИ» МАВЗУСИДАГИ ХАЛҚАРО ИЛМИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ ИШТИРОКЧИЛАРИГА

Ҳурматли анжуман қатнашчилари! Аввало, буюк давлат арбоби, енгилмас саркарда, илм-фан, маданият ва санъат хомийси Соҳибқирон Амир Темур ва темурийлар тарихи ҳамда меросини ўрганиш ва тарғиб этишда кўшма ҳисса қўйиб келаётган сиз, азизларни бугунги халқаро илмий конференциянинг очилиши билан чин қалбидан самимий муборакбод этаман.

Ушбу анжуманда дунёнинг турли мамлакатларидан ташриф буюрган таниқли олимлар — профессор ва академиклар, нуфузли университетлар ҳамда илмий марказларнинг намояндалари, ижодкор зиёлилар, машҳур музей ва кутубхоналарнинг етакчи ходимлари, қўллаб-қувватловчи ахборот воситаларининг вакиллари иштирок этаётгани халқимизнинг қадимий тарихи ва бой маданиятига жаҳон миқёсида қизиқиш ҳамда эътибор тобора кучайиб бораётганидан далолат беради.

Конференция Амир Темур таваллудининг 690 йиллиги юртимизда кенг нишонланаётган кунларда Ўзбекистоннинг уч минг йиллик бетакор илмий-маданий мерос дурдоналарини ўзига мужассам этган Ислон цивилизацияси марказида бўлиб ўтаётгани, айниқса, диққатга сазовор.

Мазкур илмий форум ўлкаимиз тарихидаги улугвор ва ёрқин босқич-

ни ташкил этадиган Иккинчи Ўйғониш даври — темурийлар Ренессанси моҳиятини чуқур таҳлил қилиш, қизгин муҳокамалар ўтказиш, янги лойиҳаларни биргаликда амалга ошириш учун муҳим аҳамият касб этиши шубҳасиз.

Азиз дўстлар! Олис XIV асрда, гоғят мураккаб бир замонда ҳозирги Ўзбекистон ҳудудида миллий давлатчиликни қайта тиклаб, Ватан озодлиги, юрт тинчлиги ва ободлиги йўлида жасорат кўрсатган буюк аждодимиз Амир Темур асос солган кудратли салтанат жаҳон цивилизацияси тарихида қандай ўчмас из қолдиргани сизларга яхши маълум.

Бу ҳақда гапирганда, дунёдаги ўнлаб давлатлар худудида Амир Темур ва темурийлар даврига оид меъморий обидлар ҳозирга қадар сақланиб келаётгани, турли минтақа ва мамлакатларда бу улуг шахс ҳамда унинг сулоласига бағишлаб қўллаб-қувватловчи илмий ва таъсирли асарлар яратилганини таъкидлаш лозим.

Маълумки, Амир Темур ота юрти Шаҳрисабзда ўзи бунёд эттирган гўзал меъморий обидида — Оксарой пештоқига "Адолат — давлатнинг асоси ва ҳукмдорлар шориридир", деган сўзларни ёздирган эди.

Бу ҳикматли сўзлар бугунги кунимиз учун ҳам муҳим ва долзарб

аҳамиятга эга. Чунки тинчлик ва адолат ҳукм сурган жойдагина илм-маърифат, санъат, адабиёт ва маданият тараққий топади.

Шу маънода, темурийлар Ренессанси нафақат Турон ўлкаси, балки бутун Шарқ оламининг илм-фани ва маданияти раҳнақига кучли таъсир кўрсатиб, янги маънавий юксалиш даврини бошлаб бергани бежиз эмас.

Ушбу сулоланинг машҳур намояндалари бўлган Мирзо Улуғбек, Бойсунқур Мирзо, Иброҳим Султон, Султон Хусайн Мирзо, Алишер Навоий, Бобур Мирзо ва бобурийларнинг илмий кашфиётлари, етук бадиий асарлари ана шу ноёб маданий феномен махсули сифатида вужудга келганини жаҳон олимлари кенг эътироф этадилар.

Янги Ўзбекистонда Амир Темур ва темурийлар меросининг умумбаъшарий цивилизация тарихидаги ўрни ҳамда аҳамиятини ўрганиш, уни юртимиз ва чет элларда кенг омма-лаштириш, ёшларни Ватанга муҳаббат, миллий ва умуминсоний қадриятларга ҳурмат руҳида тарбиялаш борасида катта ишлар амалга оширилмоқда.

Хусусан, Амир Темурнинг 690 йиллиги муносабати билан алоҳида қарор қабул қилинди. Ушбу ҳужжатга биноан ҳар йилнинг апрель ойи мамлакатимизда Амир Темур ойли-

ги деб эълон қилиниши, маҳаллий ва халқаро миқёсда илмий-амалий конференциялар, маънавий-маърифий тадбирлар ташкил этилиши белгилаб қўйилди.

Бугунги анжуман ҳам ана шу йўлдаги яна бир амалий қадам бўлиб, биз Ўзбекистоннинг ҳақиқий дўстлари бўлган сизлар каби заҳматқаш олим ва тадқиқотчилар билан темурийлар Ренессансини, умуман, бой меросимизни чуқур ўрганиш, мамлакатимизда олиб борилаётган ижтимоий-маънавий ислохотлар билан жаҳон жамоатчилигини янада кенг таништириш борасидаги ҳамкорликни изчил давом эттирамиз.

Анжуман давомида сизлар халқимиз даҳоси билан яратилган юртимиздаги тарихий-меъморий обидлар, маданий ёдгорликлар, ноҳир кўлэзма ва китоб фондлари билан яқиндан танишиб, уларни тадқиқ этиш, асраш ва тарғиб этиш бўйича қимматли тақлиф ҳамда тавсияларини билдирасиз деб ишонаман.

Фурсатдан фойдаланиб, барчангизга сичат-саломатлик, шарафли фаолиятингизда янги ютуқлар, конференция ишига эса муваффақият тилайман.

Шавкат МИРЗИЁЕВ,
Ўзбекистон Республикаси
Президенти

ЖАҲОН ЦИВИЛИЗАЦИЯСИГА УЛКАН ҲИССА ҚЎШГАН АЖДОДЛАРИМИЗ МЕРОСИ ИЛМ АҲЛИ ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА

Президентимиз Шавкат Мирзиёев ташаббуси билан бунёд этилган Ўзбекистондаги Ислон цивилизацияси марказида Соҳибқирон Амир Темур таваллудининг 690 йиллиги муносабати билан "Амир Темур ва темурийлар тамаддунининг жаҳон тарихи ва маданиятидаги ўрни ва аҳамияти" мавзусида нуфузли халқаро анжуман ўз ишини бошлади.

Анжуман

Таъкидлаш жоизки, бугунги кунда Ўзбекистонда Амир Темур меросини чуқур ўрганиш ва кенг тарғиб этиш давлат сиёсатининг устувор йўналишларидан бирига айланган. Давлатимиз раҳбарининг 2026 йил 5 февралдаги "Буюк

давлат арбоби ва саркарда, илм-фан, маданият ва санъат хомийси Соҳибқирон Амир Темур таваллудининг 690 йиллигини кенг нишонлаш тўғрисида"ги қарорига мувофиқ ташкил этилган мазкур анжуман юртимизда миллий меросни чуқур ўрганиш, уни халқаро миқёсда тарғиб қилиш ҳамда буюк темурийлар даври илмий-маънавий

ютуқларини замонавий илм-фан нуқтаи назарида қайта баҳолашга қаратилган муҳим илмий майдон бўлди.

Анжуман Ўзбекистон Республикаси ҳукумати ташаббуси билан қатор вазирилик ва идоралар, илмий-тадқиқот муассасалари ҳамда халқаро ташкилотлар ҳамкорлигида ўтказилмоқда. Унда маҳаллий ва хорижий олимлар — тарихчи, шарқшунос, санъатшунос, археолог, сиёсатшунослар, шунингдек, нуфузли университетлар профессор-ўқитувчилари қатнашмоқда.

ТАРИХГА ЭХТИРОМ ВА КЕЛАЖАККА ИШОНЧ ИФОДАСИ

◀ (Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Ижодкорлар томонидан яратилган янги асарлар, фильм ва сахна намуналари, қайта нашр этилган ноёб манбалар Соҳибқирон меросининг барҳаёт эканини намоён қилмоқда. Жумладан, машҳур “Темир тузуқлари” асари янгида нашр этилди. Юртимизда улуг бобомиз номи билан аталган давлат мукофотлари, майдон ва хиёбонлар, метро бекати, таълим ва маданият масканлари мавжуд. Давлатимиз раҳбари ташаббуси билан ҳудудларда очилган “Темирбеклар мактаблари” ёш авлод қалбида ватанпарварлик, садоқат ва масъулият туйғуларини шакллантиришда муҳим ўрин тутапти.

Тадбир давомида Амир Темур ҳайкали пойга гуллар қўйилиб, буюк аждодимиз хотираси яна бир бор ёъозланди.

Маълумки, Соҳибқирон Амир Темур қаерда бўлмасин, боғу роғлар барпо этишга, ҳар қарч ерни обод қилишга катта аҳамият қаратган. Ана шу бунёдкор аъёнларнинг узвий давоми сифатида Амир Темур хиёбонда ҳам улкан ободонлаштириш ишлари амалга оширилди.

Тадбир якунида давлатимиз раҳбари хиёбонда кўчат экди.

Шундан сўнг Президент Шавкат Мирзиёев Соҳибқирон Амир Темур таваллуднинг 690 йиллиги муносабати билан реконструкция қилинган Темирўйлар тарихи Давлат музейига ташриф буюрди.

Бугун юртимизда ўзликни англаш, миллий хотирани тиклаш, аждодлар меросини асраб-авайлаб, уни келажак авлодга етказиш борасида кенг қўламли ишлар амалга оширилмоқда. Ана шу эзгу мақсадлар йўлида барпо этилаётган йирик маънавий-маърифий масканлар миллат руҳиятини юксалтиришга хизмат қилаётган бебаҳо қадамлардир. Пойтахтимизда қад ростлаган Ўзбекистондаги Ислом цивилизацияси маркази, Самарқандда барпо этилган Имом Бухорий мажмуаси ана шу юксак сазъи-харакатларнинг ёрқин намунасидир. Улар қаторида бундан ўттиз йил муқаддам барпо этилган Темирўйлар тарихи Давлат музейининг бугун замонавий қиёфада қайта тугиллиши алоҳида аҳамиятга эга.

Эндиликда мазкур музей фақат экспонатлар сақланадиган маскан эмас, у — илм-фан, тафаккур ва илҳом манбаи. Дунё музейшунослигининг энг илгор тажрибали асосида қайта таъмирланган бу даргоҳ замонавий шакл ва мазмуни ўзига мўъжасам этган ҳолда, янги гоғлар, инновацион ёндашувлар ва илмий изланишлар марказига айланмоқда.

Рақамлаштириш жараёнлари музей имкониятларини янада кенгайтирди: экспозициялар тубдан янгиланди, хорижий тўпламлардан харид қилинган ноёб экспонатлар билан бойитилди. Бу эса ташриф буюрувчиларга тарихни нафақат кўриш, балки ҳис этиш, англаш ва унга яқинлашиш имконини беради.

Зиё масканининг биринчи қава-тида ташкил этилган “Буюк Соҳибқирон — Иккинчи Ренессанс асосчиси” бўлими орқали Амир Темур шахсиятига янгича назар ташланади. Иккинчи қавадга эса сунъий интеллект ва “акли” технологиялар асосида яратилган интерфаол экспозициялар орқали буюк темирўйлар даври гуё яна бир бор “жонланади”. “3D” форматдаги экспонатлар, замонавий хариталар эса тарихни янги авлод учун янада тушунарли ва таъсирчан қиёфада намоён этади.

Давлатимиз раҳбари музейнинг янгиланган экспозициялари ва ташриф буюрувчилар учун яратилган шароитлар билан танишар экан, аждодлар меросини ўрганиш, асраб-авайлаш ва уни кенг тарғиб этиш ҳар қачонгидан ҳам долзарб вазифа эканини алоҳида таъкидлади.

— Дунё ҳавас қилгулик тарихимиз, меросимиз бор. Соҳибқирон тарихини жамлаган музей замонга муносиб янги қиёфага келгани яхши бўлди. Энди бунга аҳолимизга, ёшларга, хорижлик меҳмонларга етказиш энг катта вазифамиз. Янги Ўзбекистонни юксалтириш учун керакли билимларни қаердан олиш мумкин десангиз, буларнинг барчаси — аждодларимиз қолдирган меросда, илмда. Шу боис ёшларимизни, нурунийларни, умуман, аҳолимизни маҳаллабай тарзда музейларга олиб келиб, буюк тарихимиз ҳақидаги билимларини ошириши-

миз лозим, — деди давлатимиз раҳбари.

Президент Шавкат Мирзиёев ташриф асосида Темирўйлар тарихи Давлат музейининг меҳмонлар китобига дастхат қолдирди.

Шубҳасиз, тарихни англаган миллат ўз келажagini ишонч билан ҳис қилиши, ўз тақдирини ўзи белгилайди. Бу — ҳаёт синонварида товланган, асрлар қатлампидан ўтиб келган ҳақиқат.

Бугун миллатимиз етакчиси раҳнамолигида ана шу улуг гоғ ҳаётга татбиқ этилмоқда. Юртимизда амалга оширилаётган кенг қўламли бунёдкорлик ишлари, маънавий-маърифий ислохотлар, маданий меросни тиклаш ва асраб-авайлашга қаратилган сазъи-харакатлар ўтмиш ва бугун, тарих ва келажакни мустахкам боғлаб турган маънавий занжирнинг метин халқларига айланмоқда.

Бу жараёнлар инсон онги ва қалбида чуқур ўзгаришлар яратаяпти: ўзликни англаш, тарихдан сабоқ олиш, дунёга теран ва ҳушёр нигоҳ ташлаш, энг муҳими, яратувчанлик ва бунёдкорлик руҳи билан яшаш каби олий туйғуларни мустахкамламоқда. Зеро, миллат руҳи тирик бўлган жойда тараққиёт тўхтамайди. Ана шу руҳ — ҳалқимизнинг янги уйғониш даври пойдеворини барпо этаётган энг ишончли таянч, энг мустахкам сунъандир.

Дилшод КАРИМОВ
(«Халқ сўзи»)

ЭЛЕКТРОН ТИЖОРАТ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИЛАДИ

◀ (Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Бугунги кунда Ўзбекистонда омборларнинг умумий майдони 634 минг квадрат метрни ташкил қилиб, шундан 72 фоизи Тошкент шаҳри ва вилояти ҳиссасига тўғри келади. Мавжуд омборларнинг атиги 34 фоизи замонавий “А” тоифасига мансуб. Экспертларнинг ҳисоб-китобларига кўра, мамлакатимизда барқарор иқтисодий ўсишни таъминлаш учун кейинги беш йилда 2,5 миллион квадрат метр замонавий омборлар талаб этилади.

Шу муносабат билан юртимизда йирик халқаро маркетплейсларнинг замонавий омборлар тармогини кенгайтириш тақдир этилди.

Рақамли платформаларни ҳамда бонд омборларни солиқ ва боғхона тизимлари билан чуқур интеграция қилиш зарурлиги таъкидланди. Тақдимотда 2026 — 2028 йиллар давомида таъриба тариқасида “импорт — бонд омбори — махсус электрон савдо платформаси — истеъмолич” занжири асо-

сида янги механизмни жорий этиш тақдир этилди.

Унга кўра, товарлар бонд омборига жойлаштирилади, махсус электрон савдо платформаси орқали сотилади, божхонада декларациялаш ва бож тўловлари эса бевосита сотув босқичида амалга оширилади. Бундай платформалар ва омборлар тегишли реестрларга киритилиб, Божхона қўмитасида ҳисобга қўйилади.

Шунингдек, бонд омборлари маҳаллий ишлаб чиқарувчилар учун ташқи бозорларга чиқишни енгиллаштириши, айланма маблағларга тушадиган юкни қамайтириши, логистика харажатларини пасайтириши ва экспорт рақобатбардошлигини ошириши таъкидланди.

Давлатимиз раҳбари электрон тижоратни иқтисодиётнинг муҳим драйверларидан бирига айлантириш, мазкур соҳада замонавий инфратузилмани яратиш, рақамли платформалар фаолияти учун қўлай ва шаффоф муҳит шакллантириш бўйича мутасаддиларга тегишли топшириқлар берди.

СЎХ ТУМАНИ АҲОЛИ ВА ТАДБИРКОРЛАР УЧУН КЕНГ ИМКОНИАТЛАР МАСКАНИГА АЙLANADI

◀ (Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Йўналишда туманнинг туризм салоҳиятига алоҳида эътибор қаратилади.

Сўхнинг бетакорр табиати, мусаффо ҳавоси, дарёлари ва салқин иқлими мазкур соҳани иқтисодий драйверларидан бирига айлантириш имконини бериши таъкидланди. Масалан, Сариканда, Ровон ва Истиқлол маҳаллаларидан ўтган Сўх дарёси қирғоқларида янги туризм объектларини курсу бўлади. Еки бу ерда реабилитация, физиотерапия, дори-дармон логистикаси ва тиббий таълимни бир ҳудудда жамлаган Тиббий хизматлар кластерини ташкил этиш учун барча шароитлар мавжуд.

Умуман, туризм ва хизмат кўрсатиш соҳасида 60 миллион доллар инвестиция жалб қилиш, қарий 2 минг иш ўрни яратиш, туризм хизматлари ҳақмини 15 миллиард сўмга, экспортни эса 2 миллион долларга ошириш режалаштирилгани маълум қилинди.

Энг муҳим вазифалардан бири сифатида аҳоли ўлаши ва меҳнат қилиши учун қўлай инфратузилма яратиш, тадбиркорликни кенгайтириш ва бандликни таъминлаш масалалари муҳокама қилинди.

Хар бир маҳаллада 10 тадан, жами 300 та микролойиха ишга туширилиб, 8,6 минг аҳоли касб-хунарга ўқитилди. Бу лойиҳаларга банклар томонидан 64 миллиард сўм кредит ресурси йўналтирилади, ижтимоий ва инфратузилма объектлари учун эса қўшимча 74,5 миллиард сўм ажратилади.

Транспорт-логистика масалалари ҳам атрофича кўриб чиқилди. Туманнинг бошқа ҳудудлар билан боғлиқлигини ошириш, че-

ғарадан ўтишни тезлаштириш ҳамда иқтисодий алоқаларни кенгайтириш бўйича амалий чоралар белгиланди.

Аҳоли даромадининг асосий қисми қишлоқ хўжалиги билан боғлиқ экани инobatга олиниб, ушбу соҳада замонавий ёндашувлар ва янги технологияларни кенг жорий этиш зарурлиги таъкидланди.

Масалан, Қайроқ массивидаги 425 гектар ёйловда мева олиб, Чашма маҳалласидаги 60 гектар ерда заъфарон плантациялари, Озод ва Сўх хўжалиқларига қарашли 100 гектар майдонда тармоқ етиштириш лойиҳаларини амалга ошириш тақдир этилди. Шунингдек, Навобод маҳалласида балкичиликни ривожлантириш бўйича лойиҳа тақдим этилди. Унга кўра, 50 сотихдан 30 та ховуз ташкил қилиниб, ҳар бир ховуздан 50 тоннадан форель балиги етиштириш мумкин.

Шу билан бирга, Девайрон ва Тўл-дашт ҳудудлари оралиғида 8 километр узунликда ўзи оқар сугорғисини қуриш лойиҳаси хисобидан 500 гектар мева олиб, 40 қўшимча 300 гектар экин майдонини ўлаштириш имконияти мавжудлиги кўрсатиб ўтилди.

Давлатимиз раҳбари Сўх туманини ривожлантиришда энг асосий мақсад одамлар ҳаётида сезиларли ўзгариш қилиш, аҳоли даромадини ошириш, иш ўринлари яратиш ва ҳудуднинг транспорт боғлиқлигини янада кучайтиришдан иборат эканини таъкидлади. Мутасаддиларга туман бўйича белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш юзасидан тегишли топшириқлар берилди.

ЎЗА.

Учрашув

УМУМИЙ ЁНДАШУВЛАРНИ ИШЛАБ ЧИҚИШНИНГ ТАЪСИРЧАН МЕХАНИЗМИ

Авал хабар қилганимиздек, Франция Республикаси Сенатининг Ташқи ишлар, мудофаа ва Европа ишлари комиссияси аъзоси Валери Бойе бошчилигидаги делегация мамлакатимизда амалий ташриф билан бўлиб турибди.

Кеча Олий Мажлис Сенати Раиси Танзила Норбоева сенатор Валери Бойе етакчилигидаги Франция Сенати делегацияси билан учрашди.

Сўзбат чоғида олий даражадаги конструктив мулоқот тўғрисида Ўзбекистон — Франция муносабатлари жадал ривожланиб, стратегик шериклик мақомига кўтарилгани таъкидланди. Франция Ўзбекистоннинг ишончли ва узоқ мuddатли ҳамкори экани қайд этилди.

Савдо-иқтисодий, маданий-гуманитар ва таълим соҳаларидаги алоқаларнинг

ижобий натижалари муҳокама қилинди. Томонлар, шунингдек, аграр ва сув хўжалиги, энергетика, санаот, озиқ-овқат, транспорт, логистика йўналишларидаги қўшма лойиҳаларни амалга ошириш масалаларини ҳам кўриб чиқиб, халқаро майдондаги ташаббуслар ўзаро қўллаб-қувватлашини таъкидлади.

Икки давлат ўртасидаги мулоқотни мустаҳкамлашнинг муҳим элементи сифатида парламентларо ҳамкорликни янада ривожлантириш масалалари эътибор қаратилди. Тегишли қўмита-

лар ўртасидаги ҳамда ҳудудларо алоқаларни ривожлантириш ва парламентларо ҳамкорлик гуруҳлари фаолиятини кенгайтириш зарурлиги таъкидланди.

“Ўзбекистон — Франция” биринчи парламентларо форумининг ўтказилиши икки мамлакат ўртасидаги ҳамкорликни чуқурлаштириш ҳамда икки томонлама ва минтақаларо кун тартибидagi долзарб масалалар бўйича умумий ёндашувларни ишлаб чиқишнинг таъсирчан механизми сифатида муҳимлиги қайд этилди.

Учрашув якунида парламентларо мулоқотни янада мустаҳкамлаш ва амалий ҳамкорликни кенгайтиришга келиши олинди.

«Халқ сўзи».

ЖАҲОН ЦИВИЛИЗАЦИЯСИГА УЛКАН ҲИССА ҚЎШGAN АЖДОДЛАРИМИЗ МЕРОСИ ИЛМ АҲЛИ ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА

9 апрель куни Ўзбекистондаги Ислом цивилизацияси марказида халқаро анжуманинг тантанали очилиш маросими юқори савияда ташкил қилинди. Унда давлат ва жамоат арбоблари, етакчи олимлар, халқаро ташкилотлар вакиллари, дипломатик корпус аъзолари иштирок этди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг анжуман иштирокчиларига табригини Ўзбекистон Республикаси Президенти маслаҳатчиси, Ўзбекистон халқ ёзувчиси Хайриддин Султонов ўқиб эшиттирди.

Табрикда айтилганидек, мазкур илмий форум улкамиз тарихидаги улғувор ва ёрқин босқични ташкил қиладиган Иккинчи Уйғониш даври — темирўйлар Ренессанси моҳиятини чуқур таҳлил қилиш, қизгин муҳокама қилиш, янги лойиҳаларни биргаликда амалга оширишда муҳим аҳамият касб этиши, шубҳасиз.

Тадбирда Ўзбекистондаги Ислом цивилизацияси маркази фаолияти тақдироти ўтказилди. “Амир Темур ва дунё тамаддуни” ҳужжатли фильм намоиши этилди.

Очилиш маросимида Халқаро туркий маданият ташкилоти бош қотиби Султон Раев, Оксфорд Халқаро ислом тадқиқотлар маркази раҳбари Фархон Низомий, Туркия Қўлёзмалар бошқармаси директори Жошкун Йилмаз, ICESCO минтақавий директори Анар Каримов, IRICSA директори Маҳмуд Эрол Қилч ва бошқалар сўзга чиқиб, Амир Темур ва темирўйлар даврининг жаҳон цивилизациясидаги ўрни, унинг маънавий, маданий ҳамда илмий меросини кенг ўрганиш масалаларига алоҳида таъкид ўтди.

— Давлатимиз раҳбарининг миллий тарихимизни чуқур ўрганиш, бой маънавий меросимизни асраб-авайлаш ва уни жаҳон ҳамжамияти орасида кенг тарғиб этиш борасидаги ташаббуслари барчамиз учун улкан илҳом ва масъулият манбаидир, — дейди Ўзбекистондаги Ислом цивилизацияси маркази директори Фирдавс Абдухаликов. — Амир Темур нафақат буюк саркарда, балки мукамал давлатчилик тизимини барпо этган, адолат, қонун устуворлиги ва тартибни таъминлаган буюк сиёсий арбоб сифатида жаҳон тарихида алоҳида ўрин эгаллайди. Унинг “Куч — адолатда” деган тамойили бугунги кунда ҳам ўз аҳамиятини йўқотмаган. Буюк темирўйлар даври эса инсоният цивилизацияси тарихидаги энг юксак маданий ва илмий уйғониш даврларидан бири сифатида эътироф этилади. Айнан шу пайтда Самарқанд, Бухоро, Шаҳрисабз, Термиз, Хива, Тошкент каби шаҳарлар илм-фан ва маданият марказларига айланиб, дунё илм аҳлини ўзига жалб қилган. Мазкур анжуман ана шу буюк меросни чуқур ўрганиш, унинг турли қирраларини замонавий илм-фан нуктаи назаридан таҳлил

этиш ва янги илмий хулосалар чиқаришга қаратилгани билан алоҳида аҳамиятга эга.

Ялпи мажлисда сўзга чиққанлар ўз маърузаларида Амир Темур шахсияти, унинг давлатчилик аъёнлари, темирўйлар даврига оид ноёб манбаларнинг илмий аҳамиятига кенг тўхтади. Мазкур анжуман халқаро илмий мулоқот майдони сифатида темирўйлар даври меросини турли нуктаи назардан таҳлил этиш ва янги илмий ёндашувларни шакллантиришга хизмат қилиши эътироф этилди.

Шунингдек, темирўйлар даврида илм-фан, маданият ва санъатнинг юксак раванг топанги, бу мерос бугунги кунда ҳам жаҳон цивилизацияси тараққиётига хизмат қилаётгани айтилди. Иштирокчилар бу каби тадбирлар тарихий меросини англаш ва уни келажак авлодларга етказишда муҳим аҳамиятга эга эканини таъкидлади.

Конференцияда дунёнинг қатор давлатларидан келган олимлар қатнашмоқда. Жумладан, Туркия, Франция, Италия, Германия, АҚШ, Буюк Британия, Россия, Хитой, Ҳиндистон, Эрон, Қозогистон ва бошқа мамлакатлардан етакчи

мутахассислар ўз маърузалари билан иштирок этмоқда. Улар буюк темирўйлар даври тарихи, сиёсий тизими, шаҳарсозлик аъёнлари, илм-фан ва маданият ривожини каби йўналишларда тадқиқот натижаларини тақдим қилмоқда.

Хорижий иштирокчилар ўз чиқишларида Амир Темур ва буюк темирўйлар даври меросининг глобал аҳамиятини, унинг Европа ва Осиё цивилизациялари ўртасидаги маданий алоқаларни мустаҳкамлашда тугган ўрнини алоҳида эътироф этди.

Тадбир доирасида Амир Темур даврида давлатчилик ва дипломатия, темирўйлар даври ҳарбий санъати, шаҳарсозлиги ва меъморичилиги, тарихий манбалари, бу даврдаги илм-фан ва таълим, адабиёт, китобат, тасвирий санъат, ижтимоий-маънавий ҳаёт сингари мавзуларга бағишланган шубъа йиғилишлари ўтказилди.

Иштирокчилар Амир Темурнинг пойтахтимиздаги муҳташам ҳайкали пойга гуллар қўйди. Шунингдек, қайтадан реконструкция қилинган Темирўйлар тарихи Давлат музейи билан яқиндан танишилди.

Мазкур халқаро анжуман доирасида тема-лик кўرғазмалар, қўлёзмалар намоиши, маданий тадбирлар ва илмий мулоқотлар ташкил этилмоқда.

Тадбирлар 11 апрелга қадар Тошкент ва Самарқанд шаҳарларида ўтказилиши кўзда тутилган.

Рустам ЖАББОРОВ
(«Халқ сўзи»)

Боқий сатрлар

Абдулла ОРИПОВ,
Ўзбекистон Қаҳрамони,
халқ шоири

МУБОРАК ВАТАНГА ҚАЙТИБ КЕЛМИШСИС...

*Ҳар қанча фахр этсанг арзийди, ўзбек,
Балқибсан бир зотиңи юксак шоида.
Темирбек юлдузи Олтин қозқидек
Чарақлар буюқлар қаҳқашонда.*

*Во ажаб, ёлғиз бир Заңжирсаройинг
Учини Урдадан ола билган зот.
Турон деб атаганимиз каттагон жойинг
Бағрига шунча йил сизгабди, наҳот?!*

*Жаҳонни мўғуллар истисолидан
Қутқариб қолаган барлосий ботир —
Қочмай тақдирнинг тақозосидан
Фотиҳ деб ном олмиш ўзи ҳам охир.*

*Энг улуг бинолар мужжасам бўлмиш
Оламда тенги йўқ Самарқанд-ку бор:
Темирбек жанг-жадал шаваққа тўлмиш,
Қўлида шамширу тағида тулпор.*

*Ҳукми олий билан этмиш намоён
“Куч бу — адолатда”, деган сўзларин.
Қон тўкмиш жаҳонгир гоҳи беомон
Ёвлари тикмасдан қонил қўзларин.*

*Отани боладан тирик айириб,
Тоғу тахт талоши қизиркан борқо.
Султон не зотларнинг қўли қайриб,
Муҳташам салтанат айламиш барпо.*

*Аллоҳим бахш этмиш шунчалар шукўх,
Қолид етқудир шажара, зоти.
Бир ён Бибиқоним, бир ёнда Шохрўх,
Бир ёнда Улғўбек — синамас қаноти.*

*Не бахтким, тўққан юрт бўлганда овоз,
Муборак Ватанга қайтиб келмишимиз.
Қулоқ тутайми, деб ноахил авлод,
Ташаккур, бизларни кўзга илмишимиз.*

*Ҳамон Ер юзиде шайтон туғён,
Тилларда дуо-ю дилларда зарда.
Қўиб бу ноқис у нотинч дунёни
Кўйга босардингиз балки, саркарда.*

*Савий ниятларда руҳингиз сардор,
Ёвузлик чекингай, ўчгай ёмонлик.
Дастингиз шамширға бормасин зинҳор,
Ҳазрат, барчамизга тиланг омонлик!*

Форум

Ташриф доирасида икки мамлакат парламентлари ўртасидаги ҳамкорликни янада мустаҳкамлашга қаратилган қатор муҳим тадбирлар режалаштирилган. Хусусан, делегация аъзолари ўртасида икки томонлама учрашув ўтказилиб, парламентларо мулоқотни ривожлантириш ва таж-

риба аллашмас масалалари муҳокама қилинади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати ва Қозогистон Республикаси Парламент Сенати ўртасида ўзаро ҳамкорлик бўйича комиссиянинг бешинчи йиғилиши ўтказилиши назарда тутилган.

Шунингдек, “Ипак йўли” туризм ва маданий мерос халқаро университетиде “Умумий ўтмишда —

«Халқ сўзи».

ХОТИРАСИ МАНГУ БАРҲАЁТ

Абдулла Қодирий — ўзбек халқининг бетақорр адаби. Бир аср оралиғида ўнлаб романлар ёзди, аммо улар орасида “Ўткан кунлар”дан ўтадигани бўлмади. Бу ижодкорнинг ҳаёти, инсонни яхши билиши ва улғус мўҳандиси эканини аңлатади. Шу жихатдан қараганда, Қодирийнинг юксак маҳорати бугунги қалам аҳли учун улкан дорилфунундир.

Тошкентдаги марказий кўчалардан бири, Чорсу атрофидаги маданият ва истироҳат боғи, Юнусобод йўналишидаги метро бекати, ижод мактаби ҳам адиб номи билан аталади. Самарқанд дарвоза кўчасидаги уй-музейга борсангиз, қош-кўзлари Қодирий бобомизга ўхшаб кетгучи, адибнинг невариси Хондамир Қодирий маскандаги нодир буюмлар билан таништиради, улар билан боғлиқ хотираларни бажонидил сўзлаб беради. Икки қавати шийпон, нақшикор эшиклар, хунармандликнинг нодир устунлари ва ранг-баранг деворлар ўша даврнинг орғирқлари ва ижод машаққатини биров бўлса-да, ҳис қилишга ёрдам беради. Беҳтиёр сўрида қўлида китоб тутиб, ўткир ва ўйчан назар билан атрофга қараётган Абдулла Қодирий ҳайкали адиб билан ёнма-ён тургандек ҳис ўйотади, ғойибона сирлашгилариз келади.

Бундан 89 йил муқаддам 31 декабрда ёзув ва мустамлақчи кўчалар шу хонадондан бобомни олиб кетишган, — дейди уй-музей раҳбари Хондамир Қодирий. — Мунаввар қори бошчилиғидаги жадид зиялилар сургун қилинган даврда бу қаттол тузум

Шу пайтгача улғус ёзувчи ижоди ва у яшаган хонадонда бунчалик эътибор бўлмаган. Президентимиз Шавкат Мирзиёев ташаббуси билан 2019 йилда Абдулла Қодирий яшаган уй музейга айлан-тирилди. Шундан кейин адиб ижоди-ни тўқис ўрганишга имконият яратилди. “Ўткан кунлар” асари рус, инглиз, хитой, араб, немис тилларига таржима қилинди. Эндликда музейга нафақат юртдошларимиз, балки хориждан ҳам адабиёт шайдолари келяпти. Албатта, бобом ҳаётини идрок этиши учун архив материалларини ўрганиш керак. Асарларидаги бирор образ тасодиф эмас, ҳаммаси ҳаётдан олинган. Юсуфбек, Отабек, Мирзо Анвар, Обид Кетмон — бобомнинг ўзи булар! Қодирий тасвирлаган Юсуфбек ҳожидек бобом

нимальга қодирлигини бобом яхши билган. 1938 йил 4 октябрь кунини қатл этилган, аммо ҳаёт ва мамотига оид расмий ҳукм 5 октябрда чиқарилган. Кейин “халқ душманининг ўғли” сифатида отам Ҳабибулла Қодирийни ҳам Сибирь, Қарағанда — Қозғистон чўларига сургун қилишди. Тақдирини қарангки, бобомни сўроқ қилган терговчи отамни ҳам сўроққа тутди. Абдулла Қодирий оқлини жарайнада эса отам шу терговчи билан юзма-юз келади, у ўзини айбдордек сезади. Маълум бўлишича, тергов жарайнларидан кейин ўша терговчининг ҳам бошига сургун — саргардонлик қисмати тушади.

Адибнинг ижоди қай даражада бебахлигини аңлаш учун ярим асрдан кўпроқ вақт талаб этилди. Олий суднинг 2023 йил 1 декабрдаги мажлисида Абдулла Қодирий тўлиқ оқланди. Кувонарлиси, ёзувчи иждодий меросини халқро микёсда эътироф этиши ва унинг ўлмас асарларига қизиқиши ҳам йил сайин ортиб бормоқда.

— Абдулла Қодирий номдаги иждод мактаби бу йўналишдаги дастлабки масканлардан бири ҳисобланади, — дейди мақур иждод мактаб директори Шоира Содикова. — Ушбу муассасага ўқувчилар 7-синфдан танлов асосида, махсус имтиҳонлар ёрдамида билими ва истеъдоди га кўра саралаб олинади. Истеъдодли ўқувчиларимизнинг илк китоблари нашр қилинмоқда. Улар орасида Самариддин Қодирийнинг ҳижолаар тўпламини эътироф этиши мумкин.

Аввал МХ-АММАДОВ олган суратлар.

Ўқувчиларимиз хорижий тилларни мукамал ўрганиб, жадид боболаримизнинг асарларини таржима қилмоқда. Абдулла Қодирийнинг асарларини тарғиб этиши мақсадида мунтазам равишда баҳс-мунозаралар, китобхонлик кечалари ўтказилади. Иждод мактабимиз Тошкент шаҳридаги ўқувчиси олий ўқув юртига қабул қилинган мактаблар кесимида ҳам муносиб ўринни эгаллаб келяпти.

Абдулла Қодирий уй-музейига бефарқ қадам ташлаб бўлмади. Музей растанларидаги ҳар бир буюм ва сурат улғус бобомиз хотираси билан боғлиқ. Бир пайтлар адибнинг эғнидан тушмаган беқасам чопон ва баҳмал дўппи Мирзо Анварни эслатади. Ўз даврининг қурашчан зиялиларини ёдга соладиган гардеробдаги миллий кийимлар Отабекни кўз олдинда гавдалантиради. Ўзувчининг рафиқаси Раҳбарини аянинг келилиги либослари ва паранжиси остида Кумуш жилмайиб тургандек гўё.

Ёки ўзбекнинг буюк ўғлини қачонларидир кўл ювган отоба. Тут дарахтидан асалган танча (сандал) устидаги керосин лампа ёруғида эса ушалам орзуларини қозоғга туширган...

Мана, Қодирий орузидаги замоналар келди. У бугун ҳаёт бўлганида овоз Ватан, эркин инсонлар ҳақида ўлмас асарлар яратган бўларди, албатта. Адибнинг улғус мақсадаги йўлидаги ҳаёти ва фаолияти, мардона кураши Янги Ўзбекистонни қуришда барчамиз, аввало, ёшларимиз учун чинакам ибрат мактаби бўлиб хизмат қилади, деб ишонамиз.

Адиба УМИРОВА («Халқ сўзи»)

АДИБНИНГ МЕҲРИ ТУШГАН МАҲАЛЛА

“Мен Марғилон кўчаларида юриб, карвонсарой, эски Ўрда ўринларини белгилладим. Мирзакарим кўтидор, уста Олим, Хомид, Содиклар уйини тахминладим ва “Хўжа Маъюз”да бир кеча тунадим...”

Ўзлик

“Хўжа Маъюз” зиёратгоҳининг Марғилон шаҳридаги табаррук масканлигини яхши билган ёзувчи Абдулла Қодирий “Ўткан кунлар” романида ушбу қадимий гўшани тас-

даги Хўжамағиз маҳалласидаги зиёратгоҳ халқ орасида “Хўжамағиз”, “Хаст Маъюз” мазори, дея аталади. Бизгача етиб келган тарихий манбаларда ушбу мазор номи Ҳазрат Маъюз Жабал, дея тилга олинади.

— Болалигимизда нурунийлардан Абдулла Қодирий ва унинг адабий қаҳрамонлари билан боғлиқ ажойиб хотираларни эшитганмиз, — дейди “Ёйилма” МФИда истиқомат қилувчи меҳнат фахрийси Абдухотимов. — Шундай табаррук зотнинг изи қолган маҳаллада яшайтганимдан фахрланаман. Маҳалладаги 1,5 мингдан зиёд оилаларнинг 80 фоизи хунарманд, ўзим ҳам сандиксозлиқда бешичин авлод вақилиман. Марғилонда Кумуш, Отабек, Абдулла ёки Абдуллох исми ҳамон урфда.

Бир неча йиллардан буён Марғилонда яшайтган маданият ва санъат соҳаси намояндалари хотиралари асосида Абдулла Қодирий юрган йўллар, маҳаллалар, зиёратгоҳлар ва у сўхбатлашган инсонлар ҳаёти кунт билан ўрганилмоқда. Бурхониддин

Марғиноний мажмуасида “Отабек ва Кумуш уйи” қад ростлаётгани ҳам бунинг тасдиғидир.

— Мамлакатимизнинг бошқа вилоятлари, қўшни мамлакатлар ва туркий давлатлардан ташриф буюрган меҳмонлар Қодирий ва Кумуш билан боғлиқ жойларни кўрсатишимизни сўрашади, — дейди Фаргона вилояти туризм бошқармаси бошлиғи ўринбосари Музаффар Темиров. — Шу сабабли, “Отабек ва Кумуш уйи” туризм мажмуасига йўғун ҳолда икки-уч кунлик туризм йўналиши ишлаб чиқилмоқда. Эндликда сайёҳлар “Ўткан кунлар” асари муаллифи ва адабий қаҳрамонлари билан боғлиқ маҳаллаларни тўлиқ зиёрат қилиш имконига эга бўлади.

Бугун Ёйилма ва Хўжамағиз маҳалласини темир йўли иккига ажратиб туради. Аммо азалдан кўни-кўшни бўлиб яшайдиган маҳаллалар аҳлининг яхши-ёмон кунлари бирга-лиқда ўтади. Хўжамағизликлар ҳам деҳқончилик миришқорли, айниқса, гулчиликда уларнинг олдига тушадигани йўқ.

Марғилоннинг бу маҳаллалари оддий худуд эмас. Улар — ўтмиш ва бугунни боғлаб турган қадриятлар маскани. Қодирий қалами билан абайланган муҳаббат, садокат, ор-номус руҳи бугун ҳам бу жойларда сезилиб туради.

Ботир МАДИЁРОВ («Халқ сўзи»)

МАМЛАКАТ НУФУЗИНИ НАМОЁН ҚИЛАДИГАН КАТТА КҮЧ

Президентимиз раислиғида 7 апрель кунини ўтказилган видеоселектор йиғилишида давлатимиз раҳбари томонидан жисмоний тарбия ва спорт соҳасида янги парадигма бошлаб берилди. Бу йиғилиш спортни алоҳида соҳа сифатида эмас, балки миллат салоҳияти, соғлиқ ва ижтимоий барқарорлиқни белгилайдиган стратегик тизим сифатида кўриш заруратини очик-ойдин намоён этди. Соҳада эришилаётган ютуқлар билан бирга, муаммолар ҳам таҳлил қилиниб, уларни бартараф этиш бўйича мутасаддиларга аниқ вазифалар белгиланди.

Олий таълим спортнинг интеллектуал базасига айланиши шарт. Йиғилишда алоҳида урғулган муҳим нуқта — олий таълим муассасаларида спорт тизимининг етарлиқ ишламаётгани. Аслида, университетлар иқтидорли ёшларни аниқлаш, уларни илмий асосда тайёрлаш, спорт ва таълимни уйғунлаштириш учун энг самарали платформа бўлиши керак. Аммо амалда қатор тизимли муаммолар мавжудлиғига эътибор қаратилди. Федерациялар билан самарали интеграция йўқ, иқтидорли талабаларга индивидуал ёндашув шакланмаган, спорт илмий тадқиқотлар билан етарли боғланмаган.

Нуқтаи назар

Президентимиз томонидан Термиз университетини тарбиясини ўрганиши ва 207 та олийгоҳда жорий этиш бўйича берилган топирик локал ютуқдан миллий тизимга ўтишининг аниқ қадами. Мақур таъриба ҳақиқатан ҳам спортни ўқув жараёнига интеграция қилиш, талабалар билан индивидуал ишлаш механизмларини жорий этиш, спорт натижаларини баҳолашда аниқ индикаторларни қўлаш каби жихатлари билан аҳамиятли.

Тизимли бўшлиқлар, яъни ташаббуслар етишмаслиғи ва “тайёр спортчи” синдроми ҳам аҳамият қаратилди. Спорт мактаблари ва федерациялар фаолиятидаги асосий муаммо проактив эмас, реактив ёндашув устунилиғида. Яъни иқтидорлиларни излаш ўрнига тайёр спортчилар билан ишлаш, хусусий сектор билан ҳамкорликнинг сустлиғи, бошқарув қадриятининг самарадорлиғи пастлиғи тизим ислохотларини секинлаштирмоқда.

Давлатимиз раҳбарининг мураббийлар иш ҳақини ўқувчи натижасига боғлаш, муваффақиятли спорт мактабларини қўшимча рағбатлантириш каби тақлифлари айнан шу бўшлиқни тўлдирмоғи қаратилди.

Иқтисодий ва ижтимоий драйвер

Жаҳонда падел теннис, сквош каби янги спорт турлари жадал омалашмоқда. Бу икки муҳим имкониятни очади — ёшларни спортга жалб қилишнинг замонавий формати ва хусусий инвестициялар орқали инфратузилмани ривожлантириш. Бироқ бу соҳада ташаббуслар етишмаслиғи спортни иқтисодий сектор сифатида ривожлантириш имкониятларини чеklangмоқда. Мақур тизимда илмий бошқарува ўтиш зарурати мавжуд. Бугунги кунда спортни ривожлантириш фақат инфратузилма билан эмас, балки илмий таҳлил ва рақамли бошқарув асосида амалга оширилиши шарт.

Хусусан, физиологик ва психологик таҳлиллар, индивидуал тренинг методикалари, рақамли мониторинг тизимлари замонавий спорт бошқарувининг ажралмас қисмига айланиши лозим. Бу эса спортни “evidence-based” (далилларга асосланган) бошқарув босқичига олиб чиқади.

Бугунги кунда федерациялар билан ҳамкорлик ҳамда иқтидорли ўқувчи ва талабаларга индивидуал мураббий бириктириш тизимининг йўқлиғи, спортни илмий тадқиқотлар билан боғлашнинг етарли эмаслиғи асосий камчиликлар сифатида намоён бўлмоқда. Спортда самарали тизим учун қатор муҳим ёндашувлар ҳал қилувчи аҳамиятга эга.

Биринчиси, узлуқсиз вертикал интеграция — “мактаб — федерация — университет” модели орқали иқтидорли ёшлар узлуқсиз ривожланади.

Иккинчиси, индивидуал ривожланиш дастурлари (ИДП) мивуд. Хар бир спортчи учун мураббий, шифокор, илмий раҳбар иштирокида ишлаб чиқилган дастур жорий этилиши зарур.

Учинчиси, спорт иқтисодиётини ривожлантириш, хусусий инвестициялар, клублар ва академиялар, янги иш ўринлари орқали спорт иқтисодий драйвер лойиҳаларга айланади.

Тўртинчиси, рақамли шаффофлик. Спорт натижалари ва тизим самарадорлиғи очик рейтинг ва мониторинг орқали баҳолини қилиш керак.

Коллаверса, илм-фан ва спорт интеграциясини қучайтириш — спорт, соғлом турмуш бўйича илмий марказлар, лабораториялар ташкил этиш орқали натижадорликни ошириш мумкин.

Селектор йиғилиши спорт соҳасида тизимли трансформация зарурлигини кўрсатиб берибди. Бу эса хар бир раҳбар, айниқса, таълим тизими вақилларидан янгича фикрлаш, ташаббусларни ва масъулият талаб қилади. Соғлом, интизомли ва рағбатбардорш авлодни тарбиялаш бу фақат спортнинг вазифаси эмас, балки миллат келажакни белгиловчи мақсад ҳамдир. Шу маънода, бугунги кун талаби битта: спортни тизим эмас, ҳаётий зарурат даражасига кўтариш.

Натижага асосланган янгича ёндашув

Эндликда оммавий спорт самарадорлиғи фақат қамров билан эмас, аҳолининг саломатлик кўрсаткичлари билан ҳам баҳоланади. “Саломатлик баланси” модели тибиёт, спорт, ижтимоий бошқарув интеграциясининг амалий ифодаси. Бу ёндашув спортни “ҳисобат учун фаолият”дан “соғлиқни бошқариш инструменти”га айлантиради.

“Соғлом ҳаёт волеңсирлари” корпсу сини шакллантириш ташаббуси жамоининг ички ресурсларини сафарбар этишининг энг самарали модели, десак, айни ҳақиқат.

Бу спортни кундалик ҳаётга сингдиради, ўз-ўзини рағбатлантиришни қучайтиради, маҳалла институтининг ролини янги босқичга олиб чиқади. Энг муҳим, спорт мажбурият эмас, оммавий қадриятга айланади. Чунки соғлом турмуш тарзи ижтимоий маданиятдир. Энг намунали маҳаллаларни спорт аңжонлари билан таъминлаш, волонтерлар ва маҳалла раисларини моддий рағбатлантириш, тренерларга юқори устамалар белгилаш — буларнинг барчаси натижага асосланган бошқарув тизимининг амалий кўриниши ҳисобланади.

Айниқса, юрак-қон томир касалликлари ва диабет каби хасталиклар камайиши билан бевосита боғланган рағбат механизми, бу, спорт сиёсатининг тибиий самарадорлик билан узвийлиғини аңлатилади. Ўз навабатида, бу қатор иждодий натижаларни келтириб чиқарди: соғлиқни сақлаш тизимига тушадиган юк камаяди, меҳнат унумдорлиғи ошди, ижтимоий фаровонлик мустаҳкамланди.

“Krossfit” машғулотларини таълим муассасаларида жорий этиш катта инфратузилма талаб қилмайди, оммавий камровни оширади, ёшларнинг кундалик фаоллигини қучайтиради. Шу маънода, унинг “Беш ташаббус” тизимига қиритилиши айни муддао бўлди. Бу энг иқтисодий ва инклюзив ечимлардан бири ҳамдир.

Халқро индекслар ва спорт иқтисодиёти

Жаҳон амалиётида спорт ва жисмоний фаоллик даражаси бевосита инсон капитали сифати билан боғлиқ. Хусусан, Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти маълумот-

“Эндликда оммавий спорт самарадорлиғи фақат қамров билан эмас, аҳолининг саломатлик кўрсаткичлари билан ҳам баҳоланади. “Саломатлик баланси” модели тибиёт, спорт, ижтимоий бошқарув интеграциясининг амалий ифодаси. Бу ёндашув спортни “ҳисобат учун фаолият”дан “соғлиқни бошқариш инструменти”га айлантиради.”

ларига кўра, жисмоний фаоллик етишмаслиғи хар йили миллионлаб эрта ўлимларга сабаб бўлмоқда. Шу билан бирга, фаол турмуш тарзи юрак-қон томир касалликларини 30 — 40 фоиз камайтиради. 2-тиофа диабет хавфини сезиларли даражада пастайтиради, руҳий саломатликни мустаҳкамлайди.

Иқтисодий ҳамкорлик ва тараққийт ташкилоти тадқиқотлари эса спортга инвестиция қилган давлатларда меҳнат унумдорлиғи ҳамда умр давомийлиғи юқори эканини тасдиқлайди. Демак, спорт узок муддатли иқтисодий инвестиция ҳамдир.

Бугунги кунда спорт сиёсатининг энг долзарб вазифаларидан бири уюлмаган ёшларни қамраб олиш. Халқро таъриба шуни кўрсатадики, спортга жалб қилинган ёшлар орасида жиноятчилик даражаси кескин камайдиган, ижтимоий мослашув ва лидерлик қўнимлари ошадиган, бандлик ва касбий йўналиш аниқ шаклланди. Масалан, Финляндия таърибасида мактабдан ташқари спорт клублари орқали ёшларнинг 70 фоиздан кўпроғи мунтазам жисмоний фаолликка жалб қилинган.

Бу моделинг Ўзбекистон шароитида ҳам маҳалла ҳамда таълим тизими интеграцияси орқали самарали жорий этилиши мақсада мувофиқ албатта.

Тавқидифик жоизки, спорт иқтисодиёти бугунги кунда глобал микёсда триллионлаб доллар айланмага эга бўлган сектор ҳисобланади. Профессонал хизматлар кўрсатуви компаниялардан бири — “PwC”

Соғлиқни сақлаш тизими билан интеграция, яъни шифокор тавсияси асосида жисмоний фаоллик дастурларини жорий этиш мақсада мувофиқ. Зеро, оммавий спортни ривожлантиришининг энг самарали йўли уни алоҳида соҳа эмас, балки жамяят ҳаётининг ажралмас қисмига айлантиришдан иборат. Шу маънода, кескалар ёшлар ва барча қатлами қамраб олган яхлит тизим яратилса, спорт нафақат соғлиқ, балки миллий тараққийтнинг қучли драйверига айланади.

Шерзоқ МУСТАФОҚУЛОВ, Халқро Нордик университети ректори, профессор.

2026 йил 1 майдан бошлаб аскарларни касбга ўқитишга жалб этилган педагогларга машғулотларни ўтказганлик учун соатбай асосида иш ҳақи тўланади.

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши

ТЕЛЕФОНЛАР:
Девонхона 71-259-74-51; қотибхат 71-259-74-53; эълонлар 71-259-74-87.

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2020 йил 25 мартда Ўзбекистон Республикаси Президентини Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 442. 23 403 нусхадда босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳосини келишилган нарҳда.

Газетани ҳақидаги маълумотларни оқиб олқи учун QR-коднинг телефонингиз орқали сканер қилинг.

Таҳриратга келган қўлазмалар тақриб қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди.

Газетанинг мазкэаб берилиши учун обунани расмийлантирган ташкилот жаавбар.

Газета таҳрират компьютер марказида термиал ҳамда оператор А. Исмаилов томонидан саҳифаланди.

Газетанинг полиграфик жихатдан сифати чоп этилишига “Шарқ” наشريёт-матбаа акциядорлик компанияси масъул. Босмаҳона телефони: 71-233-11-07.

• МАНЗИЛИМИЗ:
100066, Тошкент шаҳри, Ислол Қаримов кўчаси, 55-уй.
Навбатчи муҳаррир — Ф. Бозоров,
Мусаҳҳих — С. Исламов.

“Шарқ” наشريёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонаси. Корхона манзили:
Буюк Турон кўчаси, 41. УЗА якуни — 02.05 Топширилди — 02.50 1 2 3 4 5 6